

L'endemà de l'incendi de Paüls ve marcat, com en els darrers grans incendis que ha patit el territori, per un relat que reconeix que l'agricultura i la gestió forestal són dos dels grans mètodes preventius contra els focs d'última generació, però també per la constatació d'unes polítiques que no acaben de trobar la tecla que s'ha de prémer.

El foc reactiva els deures pendent

Terres de l'Ebre Oscar Meseguer

Reviva el debat posterior als grans incendis. Ja va passar amb el de la Ribera d'Ebre, el 2019: la gestió del bosc i l'agricultura eviten l'abandonament de finques que es convertixen en polvorins. En canvi, aquell foc no va significar cap punt d'inflexió. **"No hem après res del 2019"**, afirma Guillem Argelich, enginyer forestal del Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (COPATE). Ara s'ha tornat a repetir la història. Tot i que encara es desco-neixen les causes del foc de Paüls i per tant en este sentit no hi ha comparació, s'ha tornat a evidenciar que algunes finques treballades han permès que quedessin espais intactes dins del perímetre de l'incendi, la qual cosa no fa més que reivindicar el paper preventiu de l'agricultura. Carlos Sanz, coordinador d'Unió de Pagesos (UP) al Baix Ebre, quantifica que les finques d'oliveres afectades van cremar de mitjana en un 20 % o 25 %. Les que no estan treballades van cremar en una proporció molt més alta.

La velocitat del vent de mestral també hauria ajudat a deixar espais per a cremar en el moment més crític de l'incendi, dilluns 7 de juliol a la nit, però este no és el debat. Oscar Saladié, responsable d'Ensenyament del grau en geografia i ordenació del territori de la URV, constata que quan un camp no s'ha llaurat, provoca una continuïtat de la massa potencialment combustible. **"Els camps de conreu, a més de generar aliments i atractiu turístic paisatgístic, com l'enoturisme o l'oleoturisme a les Terres de l'Ebre, poden fer no que no hi haja incendis, sinó que l'avenç dels incendis tinga menor velocitat. Potser no els aturaran, perquè estos focs són capaços de generar focs secundaris a grans distàncies, però s'alentirà la velocitat de propagació. A més a més, estos camps són llocs on els equips d'emergència es poden emplaçar per a atacar el foc d'una manera més segura i actuar d'una manera més**

A la imatge s'aprecia l'afectació diferent de l'incendi del Baix Ebre a un camp d'oliveres abandonat i a un de cuidat. / FOTO: MIQUEL MAYOR.

L'evolució de l'incendi de Paüls constata que hi ha massa camps de conreu abandonats

eficac", explica al SETMANARI L'EBRE.

Saladié demana que les administracions, a més a més de fer campanyes per a afavorir el consum de productes de proximitat, vetlen pels pagesos i els ramaders —la ramaderia extensiva també és un altre fre per a l'incendi— i establisquen **"estratègies, si no per a augmentar la superfície conreada, almenys per a no perdre'n més"**, siga a base d'ajuts o amb una altra fórmula. Reivindica que els page-

Els alcaldes dels municipis afectats reclamen replantejar la gestió dels boscos

sos han de poder viure de manera digna i han de tindre **"menys traves administratives i burocràtiques"**. Afegix que la ciutadania també pot jugar. **"un paper clau amb el consum, cosa que no vol dir que només consumim productes de proximitat"**, perquè els territoris —sobretot els pocs poblats, com és el cas de l'Ebre— necessiten que els seus productes siguin consumits també en altres regions. En un context de canvi climàtic,

les condicions de l'incendi de Paüls —orografia complicada, temperatures prèvies altíssimes que assequen la vegetació i vent de mestral— són un còctel explosiu, però l'estat del terreny és un factor determinant que depèn en bona part de la incidència humana.

"Hem de desplegar contramesures que facen que la superfície cremada siga menor, no només en vegetació sinó també en afectació a infraestructures, béns naturals i assentaments o urbanitzacions, i estes contramesures són potenciació de l'agricultura com a tallafocs", insisteix Saladié, **"i gestió forestal"**.

Quant a la gestió dels boscos, Saladié, que també és bomber voluntari, constata que la major part dels

terrenys forestals són de propietat privada i no se'n pot traure un rendiment econòmic. **"Però si sabem que la gestió forestal és important per a l'interès general de l'estratègia contra incendis, s'ha d'incentivar, amb ajuts o de la manera que siga, per un motiu que va més enllà del benefici per al propietari privat"**, exposa, i matisa: **"Això no vol dir traure tot el sotabosc, perquè es generaran problemes d'erosió, d'escolament superficial o risc d'inundació. La gestió forestal s'ha de fer d'una manera ordenada i planificada"**, declara.

Els responsables d'esta planificació són en bona mesura els enginyers forestals. Ho és per exemple Guillem Argelich, tècnic del COPATE, qui admet que **"tenim el territo-**